

vil det jo være ensbetydende med, at man vil drive Visnepolitik med denne Sag, og det vil jeg ikke være med til. Men paa den anden Side er jeg enig med den ærede Rigsdagsmand, der sidst talte, i den Betragtning, han gjorde gældende, at det er en for høj Afløsningssum, man her i Tinget vil fastslaa for Tienden og tilmed for alle Tiender. Jeg har afløst adskillige Smaatiender, Kvæg- og Smaaredselstiende, som ere falbudte af den vedkommende Tiendetager for det 20-dobbelte af Gennemsnittet af de 10 sidste Aars Kapiteltakst, som, da Kapitelstaksten i de sidste 10 Aar har været ret lav, omtrent svarer til, hvad der i Aar ydes. Det vil dog være højest mærkeligt, om Folketinget, efter at der vitterlig er afløst Tiender, som Tiendetagerne have været tilfredse med at faa det 20-dobbelte for, nu vilde slaa fast, at alle Tiender, baade store og smaa, skulle koste det 24-dobbelte; jeg vil bede det ærede Flertal tage under Overvejelse, om det er rigtigt; jeg tror, det er højest urigtigt. Men dernæst mener jeg ogsaa, at det 24-dobbelte af den aarlige Ydelse er en for høj Betaling selv for en større Tiende, thi Tiendeafløsningen har jo dog den store Betydning for en Tiendejer, at den Kapital, han modtager en Gang for alle, er en Kapital, der stilles til hans fri Raadighed; er han Kirkejer, og ved en Afløsning har afviklet sit Forhold til Kirken, som derefter gaar over til at blive en selvejende Institution, eller er han i Besiddelse af en Kongetiende, saa faar han i begge Tilfælde en Kapital til fri Raadighed, medens hans aarlige Indtægt er variabel, saa længe Tienden ikke er afløst, paa Grund af, at Kapiteltaksterne, der ere svært variable, bestemme, hvilken aarlig Ydelse, han nu faar. Jeg mener, de ærede Forslagsstillere have været alt for opmærksomme over for Tiendejerne, og deri er jeg enig med den sidste ærede Taler, det var ogsaa hans Hovedindvending mod Forslaget. Det ærede Medlem fortalte os jo — han røber saa tit Hemmeligheder —, at denne Sag har været drøftet i et Partimøde, hvor det ærede Medlem har været til Stede (*Busk*: Ja selvfølgelig!) . . . . Selvfølgelig, og jeg antager ogsaa, at det er derfra, det ærede Medlem har lært Udtrykket „Smørelse“. Han sagde nemlig, at det, at Tiendebetalingen, Tiendeafløsningssummen var sat til det 24-dobbelte, skulde virke som en Art „Smørelse“ paa Godsejerne. Jeg ved nu ikke, om det er god Taktik, at man her fra Tinget siger til Godejerne, der have

Sæde i det andet Ting: Her komme vi med en rigtig god Smørelse! Ville I ikke lade eder bestikke med den! Jeg synes ikke, det er nogen særlig fin Taktik, thi det ærede Medlem kunde have ladet den Slags Udtryk være Genstand for venskabelig Udvikling paa Buntmagerloftet, men her i Tinget er det upassende, det gør det næsten umuligt for anstændige Tiendejere at sige: Ja, vi ville lade os bestikke af den høje Afløsningssum, som man i Folketinget har budt os! Det er ganske rigtigt, jeg faar ogsaa det Indtryk, at det er særlig Tiendejerne, man har villet være god imod, det er dem, man har villet „smøre“, for at bruge det ærede Medlems Udtryk — det er altsaa ikke min Ytring, det Udtryk skal ses i Gaaseøjne. Jeg vil tilmed sige, at dermed have de ærede Forslagsstillere taget alt for lidt Hensyn til Tiendeyderne. Ville de endelig gaa til saa stor en Understøttelse fra Staten for Afvikling af Tiendeforholdet, saaledes at Staten som foreslaaet skal betale $\frac{1}{4}$ af, hvad enhver Tiende koster — thi det er jo det, de ville — synes jeg, man skulde have taget større Hensyn til Tiendeyderne, end man har gjort. Man maa ikke glemme, at Statskassen er ikke Tiendeyderne uvedkommende. Statskassen har Tiendeyderne den Pligt overfor, at de paa mange Maader baade gennem Hartkornsskatter og gennem indirekte Skatter skulle være med til at fylde den Aar for Aar; og naar man siger, at Tiendeyderne skulle betale det 18-dobbelte for deres Vedkommende — det er jo det, man altid har ment, at de skulde betale baade i Fortid og Nutid — maa man ikke glemme, at de i Virkeligheden komme til at betale mere, idet Statskassens Tilskud paa godt og vel 1 Million Kr. hvert Aar, foruden hvad der gaar med til Omkostningerne ved Tiendeafløsningen o. s. v., skal ud af Statskassen, og derigennem yde Tiendeyderne atter deres gode Andel. Jeg vilde derfor have ønsket, og jeg vil henstille til de ærede Forslagsstillere, om de ikke ville lytte til deres Kollega for Ribe (*Busk*) og træffe en Forandring i dette Forhold og forrykke de foreslaaede Sæts saaledes, at Yderne komme til at nøjes med at svare det 15—16-dobbelte og Tiendetagerne eller Tiendejerne nøjes med at faa det 21- eller 22-dobbelte for de større Tiender og noget mindre for de mindre Tiender. Det vilde efter min Mening være fuldt ud forsvarligt, og jeg synes ikke, det ser godt ud, at dette Tings demokratiske Flertal for at faa en Tiendeafløsning fortrinsvis ser paa,